

- пошук нових партнерів для реалізації спільних проєктів, отримання їх підтримки на державному рівні;
- повсюдне висвітлення позитивних результатів реалізовуваних проєктів через засоби масової інформації особливо з використанням популярних серед дітей соціальних мереж TikTok, Like та Instagram.

Мердова Ольга Миколаївна,
завідувач кафедри адміністративно-
правових дисциплін факультету №2
кандидат юридичних наук, доцент
(Донецький державний університет
внутрішніх справ, м.
Кропивницький)

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ДО РОБОТИ З ДІТЬМИ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ

Як відомо, одним із завдань поліції, що визначені в Законі України «Про Національну поліцію», є надання послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги [1]. Серед таких осіб, безумовно, можуть бути і діти. Причини, з яких діти можуть потребувати допомоги від поліції можуть бути різні, у тому числі пов'язані із наявністю у них різних захворювань, які не дозволяють в повній мірі усвідомлювати свої дії та керувати ними, серед яких можна зазначити розлади аутистичного спектру у дітей (далі – РАС).

Слід зазначити, що проблема поширення аутизму в останні роки є актуальною у всьому світі. Так, за даними Всесвітньої організації охорони здоров'я одна дитина з 160 дітей страждає розладом аутистичного спектру. ВООЗ підкреслює, що ця цифра є середньостатистичною і в деяких добре контрольованих дослідженнях фактичні цифри набагато більше [2]. Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України зазначає, що кожного року кількість дітей із діагнозом аутизм в Україні зростає на 30%. Саме тому, в останні роки все частіше працівники поліції при реалізації поліцейських завдань стикаються з такими дітьми, про що свідчить інформація з відкритих джерел [3-6]. Зазначимо, що діяльність працівників поліції пов'язана як з реагуванням на їх звернення до поліції, з розшуком таких дітей, так і з документуванням протиправних діянь, що вчиняються відносно них. Все це, на нашу думку, вимагає від працівників поліції володіння спеціальними навичками роботи з особами з розладами аутистичного спектру, особливо дітьми.

На жаль в Україні спеціалізовані навчання для поліцейських за такою тематикою відсутні. З огляду на це, вважаємо за доцільним розглянути досвід зарубіжних країн у питаннях підготовки працівників поліції до роботи з

людьми з розладами аутистичного спектру, серед яких найбільш прогресивним, на нашу думку, є досвід Сполучених Штатів Америки.

Так, наприклад, в Дитячій лікарні Джонсона Хопкінса Сполучених Штатів Америки розроблено спеціальну тренінгові програму для підготовки працівників правоохоронних органів для роботи з особами з розладами аутистичного спектру, метою якої є навчання ефективній взаємодії з людьми з РАС і успішному вирішенню кризових ситуацій за їх участю. Інтерактивний навчальний курс включає симуляційне навчання, яке дозволяє офіцерам практикуватися у спілкуванні з людиною з аутизмом у різних сценаріях навчання [7]. Схожою є сертифікаційна програма для правоохоронних органів із навчання про аутизм, що пропонується International Board of Credentialing and Continuing Education Standards (прим. – Міжнародна рада з питань атестації та стандартів безперервної освіти) [8]. Вважаємо, що зазначений позитивний досвід потребує вивчення і визначення доцільності його запровадження в Україні.

Вважаємо, що наразі актуалізуються питання розробки та запровадження спеціалізованої підготовки поліцейських до роботи з дітьми з розладами аутистичного спектру, що обумовлює консолідацію зусиль суб'єктів дотичних до такої підготовки, зокрема, представників Національної поліції України, медичних працівників, психологів, представників неурядових організацій дотичних до питань поширення знань про аутизм, а також закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських.

На нашу думку, спеціалізована підготовки поліцейських до роботи з дітьми з розладами аутистичного спектру має важливе значення для підвищення ефективності їх діяльності в ситуаціях деескалації, коли вони стикаються з дитиною з РАС, наданні послуг з допомоги таким дітям, проведення їх опитування тощо. Ми вважаємо, що до такої підготовки в першу чергу слід долучити працівників служби 102, працівників патрульної поліції, підрозділів ювенальної превенції та органів досудового розслідування.

Наголосимо, що запровадження в Україні такої підготовки для поліцейських відповідає впровадженням стратегії безбар'єрності в Міністерстві внутрішніх справ України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. Відомості Верховної Ради. 2015. № 40-41. Ст.379 (із змінами і доповненнями станом на 15.06.2022).
2. 2 квітня 2021 року – Всесвітній день поширення інформації про проблему аутизму. URL: <https://19pol.city.kharkov.ua/2-kvitnya-2021-roku-vsesvitnij-den-poshyr/> (дата звернення: 05.11.2022)
3. Під Києвом поліція відшукала в лісі дитину-аутиста / Газета «Сьогодні». URL: <https://kiev.segodnya.ua/ua/kiev/kaccidents/pod-kieveom-policiya-otyskala-v-lesu-rebenka-autista-1044455.html> (дата звернення: 05.11.2022)

05.11.2022)

4. На Харківщині розшукали 6-річного хлопчика, який зник під час прогулянки у лісі / Суспільне новини. URL: <https://suspilne.media/60965-na-harkivsini-rozsukali-6-ricnogo-hlopcika-akij-znik-pid-cas-progulanki-u-lisi/> (дата звернення: 05.11.2022)

5. Знущання над учнем з аутизмом у київській школі: поліція повідомила деталі та почала перевірку/ Київ.Media. URL: <https://kyiv.media/news/znushhannya-nad-uchnem-z-autyzmom-u-kyuyivskij-shkoli-policziya-povidomyla-detali-ta-pochala-perevirku> (дата звернення: 05.11.2022)

6. Поліція просить допомогти в розшуку хворої дитини / Сайт міста Новомосковська. URL: <https://www.0569.com.ua/news/2034396/policia-prosit-dopomogti-v-rozsuku-hvoroi-ditini> (дата звернення: 05.11.2022)

7. Law Enforcement Officer Training in Autism Spectrum Disorder. URL: <https://www.hopkinsallchildrens.org/Services/Autism-Center/Autism-Training-for-First-Responders> (дата звернення: 05.11.2022)

8. Autism Training & Certification For Law Enforcement. URL: <https://ibcces.org/law-enforcement/#autism> (дата звернення: 05.11.2022)

Миронюк Роман Вікторович

професор кафедри адміністративного права, процесу та адміністративної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичного наук, професор

ЗАХОДИ ЩОДО ПОПЕРЕДЖЕННЯ НАСИЛЬСТВА ПО ВІДНОШЕННЮ ДО ДІТЕЙ ТА НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ

Відповідно до ст. 1 Закону *запобігання домашньому насильству* (у тому числі щодо дітей) визначається як система заходів, що здійснюються органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, а також громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, та спрямовані на: підвищення рівня обізнаності суспільства щодо форм, причин і наслідків домашнього насильства; формування нетерпимого ставлення до насильницької моделі поведінки у приватних стосунках; небайдужого ставлення до постраждалих осіб, насамперед до постраждалих дітей; викорінення дискримінаційних уявлень про соціальні ролі та обов'язки жінок і чоловіків, а також будь-яких звичаїв і традицій, що на них ґрунтуються [1].

Тоді як *протидія домашньому насильству* (у тому числі щодо дітей) це